

Zápis z jednání Vědecké rady Zemědělské fakulty JU v Českých Budějovicích dne 8.2.2018

Přítomni (bez titulů): 16 interních a 10 externích členů Vědecké rady

Nepřítomni (bez titulů): Papáček, Rolínek, Illek, Lukešová, Ryant, Tkáč, Tlustoš, Zeman

Jednání VR zahájil děkan prof. Ing. Miloslav Šoch, CSc., dr. h. c. Přivítal všechny přítomné členy VR, konstatoval, že je VR schopná usnášení. Prof. Šoch přednesl navrhovaný program jednání:

1. Zahájení habilitačního řízení Mgr. Michala Berece, Ph.D.
2. Habilitační řízení Ing. Zdeňka Volka, Ph.D.
3. Projednání návrhů na doplnění zkušebních komisí pro SDZ a rozšíření oborových rad
4. Schválení Zprávy o oblasti vzdělávání: ZEMĚDĚLSTVÍ pro potřeby institucionální akreditace

Na základě návrhu prof. Křížka dal děkan hlasovat o změně programu, a sice o výměně pořadí bodu 1. a 2. předloženého programu. Vědecká rada hlasováním schválila program s navrhovanou změnou.

1. Habilitační řízení Ing. Zdeňka Volka, Ph.D.

Děkan ZF prof. Ing. Miloslav Šoch, CSc., dr. h. c. představil **Ing. Zdeňka Volka, Ph.D.**, uchazeče o habilitaci v oboru **Speciální zootechnika**. Uvedl, že zahájení habilitačního řízení bylo schváleno na jednání VR ZF JU v Českých Budějovicích dne 30. 11. 2017. Řídí se zákonem č.111/98 Sb. Členové Vědecké rady dostali podklady k posouzení elektronicky (přílohy).

Prof. Šoch představil habilitační komisi ve složení:

Předseda:

prof. Ing. Eva Tůmová, CSc. (ČZU v Praze)

Členové:

doc. Ing. Naděžda Kernerová, Ph.D. (ZF JU v ČB)

doc. Ing. František Lád, CSc. (ZF JU v ČB)

doc. MVDr. Pavel Novák, CSc (VÚŽV Praha)

prof. Ing. Věra Skřivanová, CSc. (VÚŽV Praha)

Oponenty habilitační práce na téma „**Hlavní faktory výživy a strategie krmení intenzivně chovaných brojlerových králíků**“ byli habilitační komisí stanoveni:

doc. Ing. Karel Mach, CSc. (ČZU Praha)

prof. Ing. Eva Tůmová, CSc. (ČZU Praha)

prof. Ing. David Zapletal, Ph.D. (VFU Brno)

Děkan ZF přivítal přítomné členy komise a oponenty.

Děkan ZF prof. Šoch určil z členů Vědecké rady tři hodnotitele habilitační přednášky:

prof. Matouška, prof. Čítka a prof. Řehouta.

Dále určil z členů VR dva skrutátory: doc. Moudrého a doc. Rajcharda.

Děkan ZF požádal prof. Ing. Evu Tůmovou, CSc. o podrobnější představení kandidáta, přednesení výsledků jednání habilitační komise a sdělení stanoviska habilitační komise k návrhu na jmenování Ing. Zdeňka Volka, Ph.D. docentem pro obor Speciální zootechnika. Prof. Tůmová přednesla návrh komise. Protože kandidát splnil všechna kritéria pro habilitační řízení a hodnocení habilitační práce určenými oponenty bylo kladné, komise jeho jmenování jednohlasně doporučila.

Děkan ZF prof. Šoch vyzval kandidáta k přednesení habilitační přednášky na téma „**Význam vlákniny v krmných směsích brojlerových králíků z pohledu trávení, užitkovosti a zdravotního stavu**“.

Po ukončení přednášky byly přečteny **oponentské posudky**. Oponentské posudky byly kladné a vyzněly ve prospěch uchazeče. Oponenti vznesli k práci několik doplňujících otázek. Ing. Zdeněk Volek, Ph.D byl vyzván, aby se k posudkům vyjádřil a zodpověděl dotazy.

doc. Ing. Karel Mach, CSc.

1) Proč jsou (a na co jsou) víceméně samostatně šlechtěny populace (linie) do otcovské a mateřské pozice? Proč je finální hybrid – jatečný králík zpravidla vícenásobný kříženec? Liší se (jestliže ano, v čem) výživa a krmení chovných samic a samců brojlerového králíka?

Výchozí prarodičovské populace (linie) jsou šlechtěny pomocí stávajících středních plemen (masná plemena). Otcovské populace se šlechtí na intenzitu růstu, nízkou konverzi krmiva a jatečnou hodnotu. Mateřské populace – optimální plodnost, mateřské chování, mléčnost; u mateřských linií také jednotlivé vlastnosti masné užitkovosti. Důležitým selekčním kritériem u populací do otcovské i mateřské populace je adaptabilita na klecovou technologii.

Ano, jedná se o odlišnou výživu. Samci se krmí *ad libitum* výkrmovou dietou, samice podle kategorie; využívá se reprodukční dieta (březost, laktace) či výkrmová (období reprodukčního klidu, příprava na reprodukční kariéru).

2) Na s. 24 a 25 jsou uvedeny dva názory na nepříznivé působení (vyššího) obsahu škrobu v krmné dávce vykrmovaných králíků. První říká, že zvýšení rizika trávicích poruch způsobuje nestrávený škrob, který vstupuje do slepého střeva a je vhodným substrátem pro patogenní mikroflóru. Druhý názor: rozhodující roli zde má nízký obsah vhodné vlákniny, která dokáže, bez ohledu na množství škrobu v krmivu, patogenním procesům zabránit. Ke kterému názoru se autor habilitace přiklání?

Klíčový faktor je vláknina. Obsah škrobu v krmné směsi nemá tak významný vliv (stravitelnost 95 - 99%), stejně tak kvalita škrobu.

3) Na s. 115 je uvedeno, že po celou dobu výkrmu by se měl obsah škrobu pohybovat v rozmezí 14 – 15% (autoři: de Blas a Mateos – 2010). Souhlasí autor habilitační práce s tímto tvrzením, nebo by měla být v období výkrmu podávána postupně krmná dávka různého složení (s různým obsahem škrobu)? Jaký je názor autora práce na restrikcí krmiva během výkrmu?

14 – 15% po celou dobu výkrmu. V případě farem s vysokým úhynem v době výkrmu je restrikce krmiva nutná. Nutno však dodržet doporučený postup.

4) Co je třeba udělat pro praktické využití dosažených výsledků? Poznámka uvedená na s. 119: „Lze poznamenat, že o uvedené výsledky výzkumu, již projevil zájem konkrétní výrobce krmných směsí“ (konec citace). S přihlédnutím k mimořádně kvalitnímu a komplexnímu výzkumu (zde mám na mysli především tu část, jež se týká lupiny bílé), je takto formulovaná případná spolupráce s praxí málo konkrétní.

Spolupráce s výrobcem krmných směsí a komerční farmou.

prof. Ing. Eva Tůmová, CSc.

1) Jaká je optimální velikost skupiny vykrmovaných králíků při skupinovém ustájení a jaký je ve skupinách význam hierarchie stáda?

Optimální velikost skupiny 4 – 5 králíků, větší skupiny nevýhodou. Hustota osazení by neměla přesáhnout 15 – 17 králíků na m². Hierarchie stáda – význam u samic s mláďaty.

2) Na s. 15 autor zmiňuje, že dle současných výzkumů se rozšířila mikrobiota slepého střeva proti původně uváděným *Bacteriodes*, *Bifidobacterium*, *Clostridium*, *Streptococcus* a *Enterobacter*?

Uvedený popis je založen na využití klasických kultivačních technik. Molekulární techniky ukázaly, že mikrobiální komunita v kaudálních oddílech trávicího traktu bude u králíka podstatně větší; tyto techniky rozdělují mikrobiální populace do skupin (kmeny): např. Bacteroidetes...G-, např. rod *Bacteroides*.; Firmicutes...většinou G+, klostridie, bacily; Proteobacteria G-, mnoho patogenů (*Salmonela*, *Escherichia*..).

3) U vlivu lupiny bílé je naznačen probiotický efekt tohoto komponentu, byl v některém z pokusů sledován vliv na mikrobiotu?

Byl sledován vliv na fermentační aktivitu.

4) Autor v diskusi zmiňuje, že při používání sójového extrahovaného šrotu v krmných směsích pro králíky byla zaznamenána vyšší spotřeba krmiva. Čím si autor toto zvýšení vysvětluje a mohla být vyšší spotřeba způsobena antinutričními látkami sóji popřípadě kterými?

Obecně lze říci, že příjem krmiva není významně ovlivněn zdrojem dusíkatých látek.

Prof. Ing. David Zapletal, Ph.D.

1) Jakou úroveň poměru stravitelného proteinu/stravitelné energii v dietě doporučujete pro výživu mláďat brojlerových králíků před odstavenem a následně ve výkrmu po odstavu?

Před odstavenem? Neznáme mechanismus příjmu krmiva. Po odstavu = 10,5 – 11 (g/MJ), reprodukce = 11,5 – 12,5 (g/MJ).

2) Jaké obsahové zastoupení slupek z lupiny bílé doporučujete použít v peletovaných KKS pro výkrm odstavených brojlerových králíků a jaké pro kojící králice?

Do 15% pro výkrm králíků, u kojících králic nemáme ověřeno.

3) Mimo sušený kořen čekanky obecné, které další krmné komponenty do KKS pro brojlerové králíky byste doporučil jako perspektivní zdroje fruktanů-inulinového typu, z pohledu jejich dostupnosti a ceny?

Topinambur, nutno však ověřit.

4) Jak se díváte na provádění restrikce krmiva u odstavovaných mláďat brojlerových králíků s ohledem na jejich zdravotní stav v následném výkrmu? Doporučujete provádět nějaké specifické schéma krmné techniky?

Doporučuji, výrazně nižší riziko zdravotních poruch. Restrikce + zdroj rozpustné vlákniny (čekanka).

5) Vlastní realizovaný výzkum obvykle generuje nové náměty k dalšímu řešení. Jakým směrem by se měl, podle Vás, ubírat další výzkum týkající se zdravotního stavu rostoucích brojlerových králíků v souvislosti s dietárním použitím lupinových semen?

Kombinace semen lupiny bílé + zdroj rozpustné vlákniny. Kvalita masa, odslupkovaná semena lupiny bílé.

Oponenti byli s odpověďmi spokojeni.

Děkan ZF následně zahájil **vědeckou rozpravu**:

doc. Vácha - Sledovali jste vliv lupiny na kvalitu masa?

Ano sledovali. Přídavek lupiny bílé do krmné směsi rostoucích králíků významně snížil sílu stříhu (Warner-Bratzler test) a tento příznivý nálezn byl potvrzen při sensorickém hodnocení, kdy členové sensorického panelu hodnotili maso králíků, kterým byla podávána dieta s lupinou bílou, jako křehčí s vyšším stupněm vláknitosti.

doc. Kernerová - Restrikce kvalitativní nebo kvantitativní a v jakém rozpětí?

Jedná se o restrikci kvantitativní, 75 – 80% z *ad libitum*. Význam spočívá ve snižování zdravotních rizik rostoucích-vykrmovaných králíků. Je však nutné respektovat doporučený postup, respektující vývoj trávicího traktu

prof. Matoušek - Jsou výrobci krmných směsí schopni míchat směsi podle těchto zásad?

Pořádáme semináře pro chovatele, výrobce krmných směsí apod., kde vysvětlujeme význam dodržení doporučeného obsahu živin. Lze říci, že základní doporučení dnes výrobci krmných směsí respektují. Je samozřejmě obtížné v běžné praxi využívat některé náročné laboratorní analýzy, zejména pokud se týká detailního stanovení obsahu vlákniny. V tomto ohledu však dnes existují přehledy o obsahu těchto složek v krmivech a lze tedy pro sestavení krmných směsí využívat tabulkové hodnoty.

- **Jak si nadále představujete spolupráci se ZF JU?**

Budu velice rád jestliže bude od fakulty či katedry zájem o spolupráci, zejména v oblasti výživy zvířat. Jsem schopen se dostatečně připravit na různá témata týkající se oblasti výživy zvířat. Samozřejmě vidím spolupráci i v oblasti vědy, jako pedagog-školitel apod.

doc. Majzlík - Doporučení, najít jiný výraz pro restrikci krmiva, problematika zákazu chovů.

Restrikce krmiva někdy naráží na kritiku z pohledu welfare, kde se zdá, že tato technika krmení nenaplňuje jednu ze svobod, kterými se welfare obvykle definuje, tzn., že se neumožní zvířatům dobrovolný příjem krmiva. V tomto ohledu je však nutné poznamenat, že restrikce krmiva významně snižuje výskyt poruch trávení u králíků a díky tomu úhyn, což výrazně zvyšuje welfare zvířat.

prof. Trávníček - Lze nahradit sóju řepkou?

Ano. Na základě nálezů z našich experimentů je možné pro reprodukční krmné směsi doporučit 10% řepkového extrahovaného šrotu, pro výkrmové krmné směsi 6 %. Řepkový extrahovaný šrot je výhodné kombinovat s lupinou bílou. Tato kombinace zvyšuje obsah PUFA n-3 v mléce králíků.

doc. Novák - Jaký je význam koprofagie a cekotrofie?

Cékotrofie je specifickým rysem fyziologie trávení králíků. Často je konzumace cékotrofních výkalů chybně označována jako koprofágie. Pro zajímavost je však nutné poznamenat, že během prvních dnů života králíci skutečně vykazují koprofágní chování, které se však s rostoucím věkem králíků a po odstavu již nevyskytuje. Při cékotrofii dochází k produkci dvou typů výkalů: tvrdých a cékotrofních.

Po ukončení vědecké rozpravy požádal děkan ZF **hodnotitele habilitační přednášky** o přednesení jejich posudku.

Přednáška „Význam vlákniny v krmných směsích brojlerových králíků z pohledu trávení, užitkovosti a zdravotního stavu“ vycházela z dlouholeté vědeckovýzkumné činnosti Ing. Zdeňka Volka, Ph.D. v oblasti výživy a techniky krmení brojlerových králíků.

V úvodu přednášky habilitant předložil vědecké radě osnovu vystoupení od vymezení problematiky obsahu vlákniny v krmných dávkách přes metody řešení až po závěry. Jednotlivým úsekům byla věnována přiměřená pozornost. Přednáška byla velmi kvalitně připravena. Slovní vystoupení bylo doprovázeno řadou grafů, schématických vyjádření a obrázků. Výklad byl zakončen koncipovaným závěrem a zobecněním. Ing. Volek v něm také nastínil další směřování výzkumu v této oblasti. V přednášce a následné diskuzi vysvětlil vlivy působení na tělesnou kondici a reprodukční výkonnost králíků. Upozornil na chyby a nedostatky, které by vedly k neúnosné mortalitě, morbiditě, poklesu užitkovosti a ekonomickým ztrátám.

Vlastní přednes plně splňoval požadavky jak na odbornost, tak na pedagogickou úroveň. Celkové vystoupení bylo profesionální a zřetelně odráželo bohatou vědecko- pedagogickou práci habilitanta. Časový limit byl dodržen. Komise očekávala informaci o budoucí spolupráci se ZF v oblasti výzkumu a pedagogiky.

Komise proto doporučuje uznat přednášku jako plně odpovídající požadavkům na habilitační práci.

Následovalo tajné hlasování členů VR ZF.

Výsledky **hlasování** Vědecké rady ZF:

počet členů celkem: 34	přítomných: 26		
počet hlasů kladných: 23	záporných: 3	neplatných: 0	

Závěr:

Děkan fakulty vyhlásil veřejně výsledek hlasování a ukončil tuto část jednání konstatováním, že na základě kladného výsledku hlasování Vědecká rada doporučuje, aby Ing. Zdeněk Volek, Ph.D. byl jmenován docentem pro obor Speciální zootechnika. Tento návrh bude postoupen rektorovi Jihočeské univerzity k dalšímu řízení dle zákona č.111/98 Sb.

2. Zahájení habilitačního řízení Mgr. Michala Berece, Ph.D.

Proděkan Křížek předložil podle § 72 odst. 2 zákona 111/98 Sb. Vědecké radě k projednání návrh na zahájení habilitačního řízení **Mgr. Michala Berece, Ph.D., odborného asistenta z Katedry biologických disciplín ZF JU**, v oboru Aplikovaná a krajinná ekologie.

Název práce: **Ekologie obratlovců v modelových, experimentálních a analytických příkladech.**

Proděkan Křížek představil uchazeče, jeho CV a splněné hodnoty kritérií pro habilitační řízení. Potvrdil, že uchazeč v souladu se zákonem o vysokých školách č.111/98 Sb. a s Rozhodnutím rektora o provádění habilitačního řízení na JU v Českých Budějovicích předložil všechny požadované doklady a splňuje podmínky pro zahájení habilitačního řízení. Členové Vědecké rady dostali podklady k posouzení elektronicky.

Spolu s návrhem na zahájení habilitačního řízení předložil proděkan Křížek Vědecké radě **návrh na složení pětičlenné habilitační komise:**

Předseda:

prof. MVDr. Široký Pavel, Ph.D., Veterinární a farmaceutická univerzita Brno

Členové:

doc. RNDr. Ing. Josef Rajchard, Ph.D., ZF JU

doc. RNDr. František Sedláček, Ph.D., Přírodovědecká fakulta JU v Českých Budějovicích

doc. Mgr. Tomáš Albrecht, Ph.D., Přírodovědná fakulta Univerzity Karlovy

prof. RNDr. Pavel Kindlmann, DrSc., Přírodovědná fakulta Univerzity Karlovy

Hlasování:

Přítomni: 26 členů VR z celkového počtu 34

Pro: 25 Proti: 0 Zdrželi se: 1

Závěr:

Vědecká rada souhlasí se zahájením habilitačního řízení a se složením habilitační komise
Mgr. Michala Berece, Ph.D.

3. Projednání návrhů na jmenování nových členů i oborových rad a nových členů komisí pro státní doktorské zkoušky a komisí pro obhajobu doktorských disertačních prací

OBOROVÁ RADA: OBECNÁ PRODUKCE ROSTLINNÁ

Titul před jménem	Příjmení, jméno, titul za jménem	Pracoviště, pracovní zařazení Odborné zaměření
prof.	RNDr. Hana Čížková, CSc.	Katedra biologických disciplín ZF JU, fyziologie rostlin, mokřady
doc.	Ing. Jakub Brom, Ph.D.	Katedra krajinného managementu ZF JU, laboratoř aplikované ekologie, krajinná ekologie, ekofyziologie rostlin, mikroklimatologie.

OBOROVÁ RADA: OBECNÁ ZOOTECHNIKA

Titul před jménem	Příjmení, jméno, titul za jménem	Pracoviště, pracovní zařazení Odborné zaměření
doc. Ing.	Kernerová Naďa, Ph.D.	Katedra zootechnických věd, Zemědělská fakulta, JU v Českých Budějovicích Docentka pro obor Speciální zootechnika (2011) Šlechtitelské postupy v chovu černostrakatého přeštického prasete (genetické zdroje), faktory ovlivňující reprodukci, výkrmnost a jatečnou výtěžnost prasat.

OBOROVÁ RADA: Zemědělské biotechnologie

Titul před jménem	Příjmení, jméno, titul za jménem	Pracoviště, pracovní zařazení Odborné zaměření
Ing.	ŽABKA Martin, Ph.D.	Výzkumný ústav rostlinné výroby Praha - Ruzyně Specializace: ochrana rostlin, sekundární metabolity rostlin v ochraně plodin, izolace rostlinných látek a testování jejich antimikrobiálních aktivit.

Ing.	ČEPL Jaroslav, CSc.	Výzkumný ústav bramborářský Havlíčkův Brod, s.r.o. Specializace: technologie pěstování brambor, kvalita konzumních brambor, hodnocení vlivu environmentálních faktorů na produkci brambor.
Ing.	BÁRTOVÁ Veronika, Ph.D.	Zemědělská fakulta, Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích Specializace: kvalita rostlinných produktů, izolace a hodnocení vlastností bílkovin brambor, luskovin a ostatních plodin, rostlinné antioxidanty.
Ing.	KAŠNÁ Eva, Ph.D.	Výzkumný ústav živočišné výroby Praha - Uhřetěves Specializace: genetiky a šlechtění skotu, populačně genetické analýzy, odhady plemenných hodnot, genomová selekce.

Hlasování:

Přítomni: 26 členů VR z celkového počtu 34

Pro: 24 Proti: 0 Zdrželi se: 2

Závěr:

Vědecká rada souhlasí s doplněním oborových rad o výše uvedené pracovníky.

4. Schválení Zprávy o oblasti vzdělávání: ZEMĚDĚLSTVÍ pro potřeby institucionální akreditace

Materiály k projednání zprávy byly členům VR rozeslány předem. Proděkan Suchý přítomné s obsahem Zprávy o oblasti vzdělávání: ZEMĚDĚLSTVÍ pro potřeby institucionální akreditace znovu detailně seznámil. (Několikastránkový soubor PDF je přílohou tohoto zápisu.)

Nikdo z přítomných neměl žádné připomínky.

Hlasování:

Přítomni: 26 členů VR z celkového počtu 34

Pro: 26 Proti: 0 Zdrželi se: 0

Závěr:

Vědecká rada ZF JU souhlasí se Zprávou o oblasti vzdělávání: ZEMĚDĚLSTVÍ pro potřeby institucionální akreditace.

Děkan poděkoval přítomným za aktivní účast. Termín konání příštího zasedání Vědecké rady ZF JU zatím nebyl stanoven.

Zapsala: Karla Dvořáková